

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο
«Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Αριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Φεβρουαρίου 2021, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 4 Φεβρουαρίου 2021 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 12 Φεβρουαρίου 2021 κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης ο Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και η Αρχιπρωτοκολλητής.

Όπως είναι γνωστό, ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή στις 4 Φεβρουαρίου 2021 υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους κ. Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης, η οποία κηρύχθηκε επείγουσα και ψηφίστηκε αυθημερόν. Με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η καταχώριση εγγράφων στα πρωτοκολλητεία ηλεκτρονικά κατά τα προβλεπόμενα σε διαδικαστικό κανονισμό και, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από την ημερομηνία εφαρμογής του σχετικού διαδικαστικού

κανονισμού, να επιτρέπεται ηλεκτρονική καταχώριση παράλληλα με την καταχώριση του εγγράφου διά φυσικής παρουσίας σε πρωτοκολλητεία.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2021, παρατίθενται ακολούθως αυτολεξεί:

«Ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί τη Συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών διότι παρεισφρέει νομοθετικά στα περί της έκδοσης διαδικαστικού κανονισμού, θέμα το οποίο υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας, τόσο ως προς το χρόνο έκδοσης όσο και ως προς το περιεχόμενο διαδικαστικού κανονισμού. Σχετικές είναι οι γνωματεύσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 31.10.2012 στην Αναφορά 2/2014 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων και ημερ. 2.5.2017 στην Αναφορά αρ. 8/2016 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων, αντίστοιχα.

Ως εκ τούτου, ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί τη Συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, διότι υποχρεώνει το Ανώτατο Δικαστήριο να εκδώσει διαδικαστικό κανονισμό και δη με συγκεκριμένο περιεχόμενο ως προς τη ρύθμιση συγκεκριμένου δικονομικού θέματος. Η γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 31.10.2014 στην Αναφορά αρ. 3/2014 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων δεικνύει ότι ο Νομοθέτης δε δικαιούται να μεταβάλει, σε υποχρέωση, τη συνταγματική εξουσία μιας άλλης πολιτειακής εξουσίας, όπως αυτήν του Ανωτάτου Δικαστηρίου βάσει των Άρθρων 152 και 163 του Συντάγματος.

Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφαση της, αποδεχόμενη την Αναπομπή.».

Στο στάδιο της επανεξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσαν περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η

αναπομπή του εν λόγω νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι οι διατάξεις του παραβιάζουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών και το άρθρο 163 του συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο, όπως επισήμαναν, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την έκδοση διαδικαστικών κανονισμών.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε την άποψη ότι το άρθρο 163 του συντάγματος δεν αναφέρει ότι το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία στην έκδοση διαδικαστικών κανονισμών και το αντιπαρέβαλε με το άρθρο 146 του συντάγματος στο οποίο, όπως ανέφερε, διαφαίνεται ξεκάθαρα η αποκλειστική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου. Υποστηρίζοντας την πιο πάνω άποψη, επισήμανε ότι τόσο ο περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμος όσο και ο περί Δικαστηρίων Νόμος ρυθμίζουν διαδικαστικά θέματα. Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι η Κύπρος είναι η μοναδική χώρα η οποία πρόκειται να εντάξει το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, χωρίς να έχει προηγηθεί νομοθετική ρύθμισή του, η οποία, σύμφωνα με τον ίδιο, αφορά τη ρύθμιση του ατομικού δικαιώματος για προσφυγή στη δικαιοσύνη. Συναφώς, ενημέρωσε την επιτροπή ότι, σύμφωνα με σχετική μελέτη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, στις πλείστες χώρες το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης εφαρμόστηκε ύστερα από την πάροδο μεταβατικής περιόδου κατά την οποία εφαρμόζονταν παράλληλα η ηλεκτρονική καταχώριση και η καταχώριση με φυσική παρουσία. Καταλήγοντας, εισηγήθηκε όπως η Βουλή εμμένει στην απόφασή της και απορρίψει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σχολιάζοντας τις εκφρασθείσες ενώπιον της επιτροπής απόψεις, μέλη της επισήμαναν μεταξύ άλλων ότι, σε περίπτωση απόρριψης της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας από τη Βουλή και άσκησης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του δικαιώματος αναφοράς στο Ανώτατο Δικαστήριο, το τελευταίο θα κληθεί να αποφασίσει επί ζητήματος στο οποίο το ίδιο έχει εμπλακεί. Επιπρόσθετα, εξέφρασαν προβληματισμό

αναφορικά με το ζήτημα του τρόπου εφαρμογής της παράλληλης καταχώρισης εγγράφων, ήτοι της ηλεκτρονικής καταχώρισης και καταχώρισης με φυσική παρουσία στο στάδιο της μεταβατικής περιόδου εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής η Αρχιπρωτοκολλητής ανέφερε ότι έχει εκδοθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο διαδικαστικός κανονισμός που ρυθμίζει την εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής καταχώρισης. Περαιτέρω, η ίδια και ο Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής ενημέρωσαν την επιτροπή ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση μεταξύ του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του εν λόγω υφυπουργείου για τον τρόπο εφαρμογής της παράλληλης καταχώρισης εγγράφων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον αναπεμφθέντα νόμο ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης αναφορικά με την αποδοχή ή μη της αναπομπής.

24 Φεβρουαρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.02.062.024-2021

ΧΑ/ΝΑ